

Riksförbundet Gode män och Förvaltares (RGMF) hållning till Riksrevisionens granskningsrapport.

Den rapport som nu finns presenterad, och som vi från förbundshåll under många år uppvaktat och skrivit om behovet av, ställer vi oss i allt väsentligt positiva till i dess slutsatser.

RGMFs hållning är att uppdragen till stora delar fortsatt ska vara byggda på ideella grunder. Skälen till detta menar vi hänger ihop med den enskildes rätt i samhället och att dennes ställföreträdare behöver ha en personlig närhet och kännedom om sin huvudman. Erfarenheter från olika grannländer har vi tittat på över tid, men menar att vår Svenska modell har oomtvistliga fördelar i detta hänseende.

Ställföreträdaren agerar dessutom många gånger som motpart till t.ex. kommunala beslut och vi menar att den samrådande, överklagande och kontrollfunktionsinstans ställföreträdarna idag utgör inte får riskeras att åsidosättas, det skulle kunna komma att äventyra rättssäkerheten för huvudmannen.

RGMF menar därmed per definition att ställföreträdarskapet inte bör utföras av myndighet, utan fortsatt av ideella krafter och läs många gånger huvudmannens anhöriga.

Detta måste förstås kopplas till att mycket av det som skrivs om i rapporten skyndsamt behöver utvecklas och utredas vidare och beslutas kring.

En obligatorisk nationell certifierad utbildning med möjlighet även till mer riktad kompetenshöjning, ett likriktande av arvoden och dess utbetalningssystem, en diskussion kring uppdragets koppling till möjligheten/ behovet av försäkring och därtill utvecklad trygghet i uppdraget, arbetsmiljölagstiftning, ett framtagande av statistik, centralregister och ett inrättande av föreslagen ny centralorganisation är ett axplock av områden RGMF ser framför sig kommer att finnas på agendan för diskussion.

Och där vi då mer i detalj kommer att förklara våra förslag och tankar.

RGMF ställer sig dock positiva till att när uppdragen visar sig så komplexa, av olika orsaker, att överförmyndaren inte kan se framför sig en ideell tillsättning, ska annan alternativ lösning finnas av mer professionell karaktär.

Utformningen kring detta bör fortsatt diskuteras då den spridning av lösningar kring dessa uppdrag vi idag ser, inte känns betryggande.

Där vill vi istället se en enda enhetlig nationell lösning.

Överförmyndaren:

RGMFs erfarenhet är att dess möjligheter att kunna utföra sitt uppdrag skiljer sig väldigt mycket från kommun till kommun.

Framförallt de små kommunerna och dess resurser kontra de stora är många gånger olika, och att detta behöver vägas in i det fortsatta arbetet.

Detta jämte ett ökat krav på anslag av resurser inom kommunerna för att utsträcka överförmyndarnas möjligheter till granskning, och att utbildning sätts i fokus. Allt för att skapa en nationell likriktad rättssäkerhet för huvudmännen och ställföreträdare. Den ständiga rapporteringen kring oansvariga ställföreträdare skall och får naturligtvis inte negligeras, om än den kan synas väldigt orättvis då ett så stort betydande kollektiv får finna sig i att känna sig sedda och betraktade utifrån detta generellt. Överförmyndarens roll som granskare i detta ifrågasätts i allt väsentligt inte på samma sätt enligt RGMF, detta bör kopplas till ovan nämnda behov av resurser för granskning till deras verksamhet.

Ett inrättande av en ny övergripande myndighet för vår verksamhet ställer vi oss som nämnts ovan bakom då den saknas idag, den kan tillföra behövda samordningsvinster och kompetens. Länsstyrelserna behöver vidare i allt högre utsträckning prioritera och ta ett större personellt ansvar, läs resurstillskott, för att rättssäkert utföra även sin uppgift.

RGMF menar att då detta i grunden handlar om säkerheten och livskvaliteten för en väldigt stor grupp medborgare som själva saknar någon självklar egen organisation så finns det all anledning att under det fortsatta beredningsarbetet betänka behovet av att hämta in information och tyckanden på något sätt från den grupp det fundamentalt berör. Detta kan förslagsvis ske i samverkan med ställföreträdarnas organisationer och föreningar. Även funktionsrätts- handikapporganisationer och olika anhörighets dito bör has i åtanke.

Avslutningsvis.

RGMF är mycket positiva till framtagandet av rapporten och ser fram emot att kunna vara en del i det fortsatta arbetet med utformningen av vår verksamhet.

Linköping 2018-04-22

Ricard Sandell

Förbundsordförande